

Stockholm den 8 oktober 2025

Förvaltningsrätten i Falun
forvaltningsrattenifalun@dom.se
Översänds endast per e-post

Mål nr 3790-25, Anders Andersson ./.

Arbetsförmedlingen, angående utbetalat stöd

Förvaltningsrätten i Falun har förelagt Anders Andersson Taxi att slutföra sin talan. Med anledning av detta får Anders Andersson anföra följande. Yttrandet ersätter Anders Anderssons tidigare inlagor i målet.

1 YRKANDEN

1.1 Anders Andersson yrkar att förvaltningsrätten i första hand ska upphäva Arbetsförmedlingens beslut den 6 oktober 2021 om återkrav av utbetalat stöd om 145 883 kronor (aktbilaga 3 i förvaltningsrättens mål nr 4886-21), i andra hand ska sätta ner återkravet med det belopp som rätten finner skäligt.

2 BAKGRUND

2.1 Anders Andersson är idag pensionär, men bedrev tidigare taxiverksamhet i Skövde i den enskilda firman Anders Andersson Taxi. Eftersom firman inte utgör en juridisk person är det Anders Andersson som ensam svarar för firmans förpliktelser.

- 2.2 I november 2018 beviljade Arbetsförmedlingen Anders Andersson lönebidrag enligt förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (förordningen om särskilda insatser) för anställning av [REDACTED]. Stödet gällde perioden december 2018–november 2020 och för en deltidsanställning med en månadslön om 11 400 kronor.
- 2.3 I slutet av oktober 2019 beviljade Arbetsförmedlingen Anders Andersson stöd enligt förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb för anställning av [REDACTED]. Stödet gällde perioden november 2019–oktober 2020 och för en heltidsanställning med en månadslön om 19 653 kronor.
- 2.4 Den 26 mars 2021 beslutade Arbetsförmedlingen att återkräva 145 883 kronor av stödet med hänvisning till att Anders Andersson orsakat att stöd betalats ut på felaktig grund. Återkravet avsåg det stöd om 11 722 kronor som betalats ut för [REDACTED] under perioden augusti–oktober 2020 och det stöd om 134 161 kronor som betalats ut för [REDACTED] under perioden januari–oktober 2020.
- 2.5 Ett villkor enligt de respektive stödförordningarna är att löneutbetalningar görs elektroniskt under hela den tid som stödet betalas ut. Det som Arbetsförmedlingen lade Anders Andersson till last var att han, trots att han intygat att lönerna skulle betalas ut elektroniskt, i praktiken hade betalat en viss del av lönen i kontanter från och med januari 2020. Detta genom att använda så kallade redovisningsdifferenser.

- 2.6 Användningen av redovisningsdifferenser är praxis inom taxibranschen (se hemställan från Svenska Taxiförbundet till Arbetsförmedlingen den 17 mars 2021, aktbilaga 25 i förvaltningsrättens mål nr 4886-21). Redovisningsdifferenser innebär att om en förare får betalt för en körning i kontanter behåller föraren de kontanta medlen istället för att redovisa dem fysiskt till arbetsgivaren. Beloppet registreras och bokförs på samma sätt som vid resor betalda med kort. Vid den elektroniska löneutbetalningen görs istället ett avdrag för det totala belopp som föraren fått in genom kontantbetalningar under föregående månad. Denna metod har uppkommit som ett sätt att komma till rätta med de många praktiska och tidskrävande problem som kontanthantering i taxibranschen normalt medför.
- 2.7 Den 11 april 2021 begärde Anders Andersson att Arbetsförmedlingen skulle ompröva sitt beslut. Han ansåg att han hade efterlevt villkoren i stödförordningarna (se aktbilaga 3 i nuvarande mål, s. 124–128). Den 6 oktober 2021 avslog Arbetsförmedlingen Anders Anderssons begäran. Den 20 oktober 2021 bestred Anders Andersson Arbetsförmedlingens faktura avseende det belopp som krävdes tillbaka. Arbetsförmedlingen hanterade detta som ett överklagande av beslutet om återkrav och översände överklagandet till förvaltningsrätten.
- 2.8 Den 21 maj 2022 betalade Anders Andersson hela återkravsbeloppet till Arbetsförmedlingen under bestridande. Eftersom han fortfarande ansåg att återkravet var felaktigt förbehöll han sig rätten att vidta rättsliga åtgärder för att få tillbaka återkravsbeloppet. Skälet till betalningen var att Anders

Andersson ville undvika dröjsmålsränta. (Se aktbilaga 3 i nuvarande mål, s. 176.)

- 2.9 Den 30 november 2022 avvisade förvaltningsrätten Anders Anderssons överklagande. Förvaltningsrätten hänvisade till att Arbetsförmedlingens beslut enligt de aktuella förordningarna inte får överklagas och att det av rättsfallet HFD 2021 ref. 8 framgår att överklagandeförbuden är förenliga med artikel 6.1 i Europakonventionen. Anders Andersson överklagade förvaltningsrättens beslut till Kammarrätten i Sundsvall. Även kammarrätten bedömde att överklagandet skulle avvisas. Anders Andersson överklagade kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen, som meddelade prövningstillstånd den 16 januari 2025.
- 2.10 Den 27 augusti 2025 biföll Högsta förvaltningsdomstolen Anders Anderssons överklagande och återförvisade målet till förvaltningsrätten. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att överklagandeförbuden i förordningarna strider mot rätten till domstolsprövning och ska åsidosättas enligt artikel 6.1 Europakonventionen. Att Anders Andersson rättat sig efter Arbetsförmedlingens beslut och betalat återkravet innebar inte att han frånsagt sig rätten till en domstolsprövning. Högsta förvaltningsdomstolen återförvisade därför målet till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning.
- 2.11 Anders Andersson har nu, fyra år och fem månader efter att Arbetsförmedlingen meddelade sitt beslut, fått rätt till en domstolsprövning i förvaltningsdomstol av beslutet.

- 2.12 Förvaltningsrätten har nu att pröva följande tre frågor:
- 1) Har Anders Andersson i strid med förordningarna orsakat felaktiga utbetalningar? Om nej, ska överklagandet bifallas. Om ja:
 - 2) Föreligger särskilda skäl att helt eller delvis efterge återkravet? Om nej ska överklagandet avslås. Om ja:
 - 3) Med vilket belopp ska återkravet skäligen sättas ner?

2.13 Anders Andersson anser att han i första hand har efterlevt villkoren för stöd och att stöden därmed inte ska gå åter (avsnitt 3). Anders Andersson gör i andra hand gällande att det i hans fall finns särskilda skäl att helt eller delvis meddela eftergift och sätta ner återkravsbeloppet (avsnitt 4).

3 ANDERS ANDERSSON HAR INTE ORSAKAT FELAKTIGA UTBETALNINGAR AV STÖD

3.1 Arbetsförmedlingen har som grund för återkravsbeslutet framförallt hänvisat till att ”hela lönen” inte har utbetalats elektroniskt och att Anders Andersson därmed har orsakat felaktiga utbetalningar (se aktbilaga 3 i nuvarande mål, s. 7–11 och 120–123). Enligt 21 § förordningen om nystartsjobb och 18 § förordningen om särskilda insatser ska löneutbetalningar göras elektroniskt under hela den tid som stödet eller insatserna pågår. Anders Anderssons uppfattning är att så har skett och att Arbetsförmedlingens tolkning av vad som utgör en elektronisk löneutbetalning är felaktig.

- 3.2 [REDACTED] och [REDACTED] fick sina löner utbetalade elektroniskt under hela stödperioden. Vid den elektroniska löneutbetalningen har avdrag gjorts för det totala belopp som föraren fått in genom kontantbetalningar under föregående månad och själv behållit. Det här upplägget, som normalt refereras till som redovisningsdifferenser, utgör praxis inom taxibranschen och tillämpas av stora delar av taxinäringen (se stycke 2.6 ovan och hemställan från Svenska Taxiförbundet till Arbetsförmedlingen den 17 mars 2021, aktbilaga 25 i förvaltningsrättens mål nr 4886-21).
- 3.3 Anders Anderssons delar inte Arbetsförmedlingens uppfattning att kravet på ”elektroniska löneutbetalningar” innebär att arbetsgivaren inte får göra några som helst avdrag på den elektroniska löneutbetalningen. Lika lite som att avdrag för kost eller logi medför att lönen har utbetalats i kost eller logi, innebär redovisningsdifferenser att lönen har utbetalats i kontanter. Arbetsförmedlingens tolkning skulle medföra praktiska problem om den upprätthölls, eftersom anställda med stödinsatser i så fall inte kan få del av samma förmåner som andra anställda.
- 3.4 Det följer av Högsta förvaltningsdomstolens praxis att återbetalningsbestämmelsers tillämpningsområde ska avgränsas till vad ordalydelsen verkligen anger (se RÅ 2004 ref. 54 där Högsta förvaltningsdomstolen bedömde att försäkringskassor utan uttryckligt lagstöd saknar rätt att förena återbetalningskrav med ränta). Detsamma får rimligen anses gälla villkoren för stöd, eftersom tolkningen av villkoren påverkar om det föreligger en återbetalningsskyldighet. Enligt bestämmelsernas ordalydelse har Anders Andersson betalat ut lönerna elektroniskt. Att vissa

avdrag i form av redovisningsdifferenser har gjorts påverkar inte den bedömningen. Han har därför uppfyllt villkoren för stöd och det saknas grund för återkrav.

- 3.5 Därtill är syftet med kravet på elektroniska löneutbetalningar att Arbetsförmedlingen ska kunna säkerställa att arbetstagaren har erhållit hela den lön som arbetsgivaren har angett som bidragsgrundande (se t.ex. Ds 2019:13 s. 97 f.). Det syftet uppfylls även om redovisningsdifferenser används. Det framgår av lönespecifikationerna vilken lön som har betalats ut till förarna, och vilka avdrag som har gjorts, vilket gör att Arbetsförmedlingen har kunnat kontrollera att förarna fått ut rätt lön. Till detta kommer att de kontanta betalningarna från kunderna bokförs på samma sätt som vid kortbetalningar. Det är alltså möjligt för myndigheten att kräva in det underlag som behövs för att kunna spåra de anställdas löner.
- 3.6 I beslutet om omprövning har Arbetsförmedlingen därutöver grundat återkravet på att Anders Andersson inte meddelat myndigheten att [REDACTED] periodvis under 2020 arbetat mindre än heltid. Arbetsförmedlingen har dock redan tidigare beslutat att detta inte utgör grund för återbetalning. I det ursprungliga beslutet framgår nämligen att ”Arbetsförmedlingen bedömer utifrån inkommet yttrande att de orsaker som angetts till de lägre lönerna är godkända” (se aktbilaga 3 i nuvarande mål, s. 121). Anders Andersson har haft en berättigad förväntan på att detta ställningstagande fortsatt ska gälla. Vid en omprövning får enligt 39 § förordningen om nystartsjobb ett beslut inte ändras till den enskildes nackdel. Anders Andersson ska därför inte heller i detta avseende anses ha orsakat felaktiga utbetalningar.

4 DET FÖRELIGGER I VART FALL SÄRSKILDA SKÄL ATT MEDDELA EFTERGIFT

- 4.1 För det fall förvaltningsrätten finner att Anders Andersson har orsakat felaktiga utbetalningar gör han i andra hand gällande att det i vart fall föreligger särskilda skäl att helt eller delvis meddela eftergift enligt 37 § förordningen om stöd för nystartsjobb och 55 § förordningen om särskilda insatser.
- 4.2 Bedömningen av om det finns skäl att meddela eftergift för återkrav ska göras efter en individuell och sammanvägd bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Eftergift kan meddelas för att mildra konsekvenserna av det stränga personliga ansvar som följer av en återbetalningsskyldighet. En faktor som kan behöva beaktas är orsaken till den felaktiga utbetalningen (se RÅ 2008 ref. 2 med hänvisning till Lavin, Återbetalning av social ersättning, 1986, s. 156 ff.). Det kan också behöva beaktas om mottagaren misstagit sig om eller inte känt till innebörden av gällande regler (se Lavin, s. 159). Skälen för att det föreligger särskilda skäl att meddela eftergift i Anders Anderssons fall är följande.
- 4.3 *För det första* bör det beaktas att det agerande som myndigheten har lagt Anders Andersson till last utgör praxis i hans bransch. I branschorganisationen Svenska Taxiförbundets hemställan till Arbetsförmedlingen framgår att förfarandet med redovisningsdifferenser är förenligt med kollektivavtalet och att myndighetens återkrav på den grunden riskerar att ”försätta stora delar av taxinäringen i ekonomisk knipa där konkurser inte kan uteslutas” (se hemställan från Svenska Taxiförbundet till

Arbetsförmedlingen den 17 mars 2021, aktbilaga 25 i förvaltningsrättens mål nr 4886-21).

- 4.4 När Anders Andersson fick kännedom om att Arbetsförmedlingen bedömde att redovisningsdifferenser var oförenligt med villkoren för stöd upphörde han dessutom omedelbart att använda den funktionen för sina två anställda med stöd. För övriga anställda hade han kvar funktionen eftersom den var uppskattad av samtliga inblandade. Den löste de många praktiska problem som uppstod av att förarna annars behövde lämna ifrån sig växelkassan vid dagens slut. Det löste också problemet som uppstod hos banken när Anders Andersson kom in med relativt stora mängder kontanter i små valörer (Anders Andersson beskriver detta med egna ord i ett yttrande till Arbetsförmedlingen på s. 64–65 i förvaltningsrättens akt i mål nr 4886-21, aktbilaga 3 i nuvarande mål).
- 4.5 *För det andra* är det oproportionerligt att Anders Andersson ska behöva återbetala *hela* beloppet, eftersom redovisningsdifferenserna endast utgör en *mindre del* av utbetalningarna och stöden har varit sakligt grundade och använts för de ändamål stöden varit avsedda att täcka.
- 4.6 Riksrevisionen har granskat Arbetsförmedlingens hantering av återkrav och bedömt att myndighetens sanktioner i många fall är oproportionerliga enligt 5 § förvaltningslagen (se RiR 2023:17 s. 29 och 71 f.). Det är tydligt att Arbetsförmedlingen inte heller i Anders Anderssons fall har beaktat återkravets proportionalitet.
- 4.7 Beträffande har redovisningsdifferensen enligt Arbetsförmedlingens beslut uppgått till totalt 12 707 kronor.

Återkravsbeloppet för honom uppgår samtidigt till 134 161 kronor. Beträffande [REDACTED] har redovisningsdifferensen enligt beslutet uppgått till 1 906 kronor. Återkravsbeloppet för henne uppgår till 11 722 kronor. I båda fallen motsvarar alltså redovisningsdifferenserna endast en mindre del av det återkrävda beloppet. Det är vid sådana förhållanden inte proportionerligt att återkräva hela stödet.

- 4.8 När det går att urskilja hur stor del av stöden som hänför sig till en mindre brist i uppfyllandet av villkoren, bör återkravet enligt Anders Andersson begränsas till just de delarna. Arbetsförmedlingen har inte heller gjort gällande att stöden gått till något annat än syftet att möjliggöra och finansiera anställningarna av [REDACTED] och [REDACTED]. Det har även varit möjligt för Arbetsförmedlingen att spåra lönerna utifrån de lönespecifikationer som finns. Syftet med kravet på elektroniska lönebetalningar har alltså kunnat uppfyllas (se stycke 3.5 ovan).
- 4.9 Högsta förvaltningsdomstolen har i ett mål om återkrav som riktats mot ett assistansbolag funnit att skälig eftergift ska meddelas när den felaktiga utbetalningen beror på att rätten till ersättning endast *med liten marginal* understigit den gräns som krävs för rätt till förmånen, och den enskilde i huvudsak haft det behov som ersättningen varit avsedd att täcka (se HFD 2025 ref. 5, punkterna 44–45). På motsvarande sätt bör skälig eftergift meddelas i Anders Anderssons fall.
- 4.10 *För det tredje* är omständigheterna i Anders Anderssons fall särpräglade. Sedan Arbetsförmedlingen meddelade sitt ursprungliga beslut i mars 2021 har han tvingats vänta i närmare

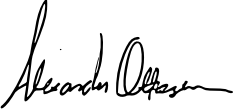
fyra och ett halvt år innan det överhuvudtaget har blivit klarlagt att han har rätt till en domstolsprövning i förvaltningsdomstol av beslutet. Högsta förvaltningsdomstolen har slagit fast att ett återkrav kan sättas ned för att kompensera en överträdelse av rätten till domstolsprövning inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen. Det är alltså inte nödvändigt att den enskilde inleder en ny process och riktar ett skadeståndskrav mot staten (se HFD 2014 ref. 12).

- 4.11 Vid prövningen av om rätten till en domstolsprövning inom skälig tid har respekterats ska särskilt beaktas målets komplexitet, hur många instanser målet har handlagts i, hur domstolar och myndigheter har handlagt målet, den enskildes eventuella medverkan till tidsutdräkten samt vad som står på spel för den enskilde (se HFD 2014 ref. 12).
- 4.12 I det här målet har Anders Andersson behövt vänta i nästan fyra och ett halvt år för att *överhuvudtaget* få tillgång till en domstolsprövning. Målet kommer inte heller nödvändigtvis vara slutligt avgjort i sak efter att förvaltningsrätten meddelar sitt avgörande, eftersom domen kan komma att överklagas av båda parter till nästa instans.
- 4.13 Vidare har den fråga som domstolorna haft att bedöma, dvs. frågan om överklagbarhet, varit av rent processuell och rättslig karaktär. Anders Andersson har inte själv bidragit nämnvärt till handläggningstiden. Samtidigt har domstolorna, sett till att målet inte varit särskilt komplext, låtit frågan ligga utan åtgärd under relativt lång tid i varje instans. Det som har stått på spel för Anders Andersson har varit hans tillgång till en domstolsprövning av hans civila rättigheter och skyldigheter. Utgången i sakfrågan

är vidare av stor ekonomisk betydelse för honom, särskilt som nybliven pensionär.

- 4.14 Mot denna bakgrund gör Anders Andersson gällande att den utdragna handläggningstiden har inneburit att hans rätt till en domstolsprövning inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen redan har åsidosatts, vilket i sig utgör ett särskilt skäl för eftergift (se HFD 2014 ref. 12. Se även HFD 2024 ref. 40 där Högsta förvaltningsdomstolen halverade ett skattetillägg när handläggningen av målet tagit oskäligt lång tid).
- 4.15 Sammanfattningsvis föreligger starka skäl att helt eller delvis bevilja eftergift av återkravet. Det som lagts Anders Andersson till last motsvarar branschpraxis och han har därför inte haft anledning att anta att förfarandet med redovisningsdifferenser skulle kunna grunda återkrav. Redovisningsdifferenserna motsvarar endast en begränsad del av de utbetalda stöden. Stöden har varit sakligt motiverade och använts för avsedda ändamål. Att återkräva hela beloppet är därför oproportionerligt. Till detta kommer att Anders Anderssons rätt till domstolsprövning inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen har åsidosatts, vilket enligt Högsta förvaltningsdomstolens praxis utgör särskilt skäl för eftergift. Om förvaltningsrätten inte upphäver återkravsbeslutet bör återkravet i vart fall sättas ner med det belopp som rätten finner skäligt.

Som ovan,

Alexander Ottosson

Leonard Garg